

РЕШЕНИЕ

№ 20

гр. Карлово, 02.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – КАРЛОВО, II-РИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на осми януари през две хиляди двадесет и четвърта
година в следния състав:

Председател: Владимир Ст. Иванов

при участието на секретаря Цветана Т. Чакърова
като разгледа докладваното от Владимир Ст. Иванов Гражданско дело №
20235320100376 по описа за 2023 година

Производството е образувано по искове с правно основание чл.26,
ал.1 от ЗЗД и чл.55, ал.1, предл.1-во от ЗЗД, предявени от Л. С. С., ЕГН:
*****, с постоянен адрес: гр. К., ул. „Г. К.“ № **, съдебен адрес: гр. П.,
бул. „П. Ш.“ №**, ет.*, ап.*, чрез адв. Д. М. против „М. П. М.“ АД, ЕИК:
*****/правоприемник на „М. П. М.“ ЕООД, ЕИК *****/, със
седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „Р. П. К.“ № *, ет. *,
представлявано от управителите Р. Д. и Т. Ч..

Ищецът твърди, че на 21.09.2021 г. сключил с „М. П. М.“ АД
Договор за потребителски кредит № M0000006925 за сума в размер на
11600,00 лева. Страните договорили сумата да бъде връщана на 120 месечни
погасителни вноски при годишен лихвен процент 25,00% и годишен процент
на разходите 30,20%. Общата сума за връщане възлизала на 31 659,76 лева

В чл.7, б. а) от Договора било предвидено, че ищецът следва да
заплати и еднократна такса за одобрение на искането за потребителски кредит
в размер на 580 лева, като същата била удържана от сумата по предоставения
кредит, т. е. ищецът получил 11 020 лева.

Ищецът твърди, че клаузата на чл.7, б. а) от Договора била нищожна
на основание чл. 26, ал.1, пр.3 от ЗЗД, като противоречаща на добрите нрави

и поради това, че е сключена при неспазване на нормите на чл.10а, чл.11, чл.19 ал.4 от ЗПК във вр. с чл. 22, както и по чл. 143, ал.1 и чл. 146 от ЗЗП,

Твърди, че законът не допуска кредиторът да изисква заплащането на такси и комисионни за действия, свързани с усвояване и управление на кредита - чл.10а, ал.2 ЗПК, а допълнителната услуга по чл.7, б. а) от договора, предвиждаща заплащането на еднократна такса за отпускане на кредит в размер на 580 лева, безспорно представлявала услуга свързана именно с усвояването на кредита.

Процесната клауза накърнявала добрите нрави, тъй като нарушавала принципите на добросъвестност и справедливост и създавала явна нееквивалентност в насрещните престации. Клаузата била неравноправна и нищожна на основание чл. 146, ал. 1 ЗЗП, тъй като не била договорена индивидуално. Твърди, че уговорената такса представлява скрито допълнително възнаграждение за кредитора и води до неоснователно обогатяване на същия, като го освобождава от отговорността му сам да оцени кредитоспособността на кредитополучателя. Според ищеца клаузата на чл. 7, б. а) от процесния договор била необосновано висока и заобикаля забраната чл. 19, ал. 4 ЗПК, тъй като уговорената такса в размер на 580 лв. не била включена към ГПР. Ако била включена, ГПР щял да надхвърли максимално допустимия размер.

Ищецът моли съда да постанови решение, с което:

- да признае за установено, че клаузата съдържаща се в чл.7, б. а) от сключения между него и ответното дружество Договор за потребителски кредит № М0000006925/21.09.2021 г., предвиждаща заплащането на еднократна такса за одобрение на искането за потребителски кредит в размер на 580 лева, е нищожна на основание чл. 26, ал.1, пр.3 от ЗЗД и поради това, че е сключена при неспазване на нормите на чл.10а, чл.11, чл.19 ал.4 от ЗПК във вр. с чл. 22, както и по чл. 143, ал.1 и чл.146 от ЗЗП.

- да осъди ответното дружество да му заплати сумата от 580 лева, получена без основание като еднократна такса за одобрение на искането за потребителски кредит, предвидена в Договор за потребителски кредит № М0000006925/21.09.2021 г., ведно със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба в съда, до окончателното изплащане на сумата.

Претендират се и разноските по делото.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът е подал отговор на исковата молба. Излага подробни съображения за неоснователност и недоказаност на

иска. Признава, че е сключил с ищеца процесния договор, като на основание чл. 7, б. а) от отпуснатия кредит е удържал сума в размер на 580 лв., представляваща такса за одобрение на искането. Оспорва атакуваната уговорка да нарушава императивни нормативни изисквания. Твърди, че заплатената такса не е свързана с усвояването и управлението на кредита, тъй като се дължала еднократно преди сключването на договора. Излага съображения, че потребителят се е съгласил да му бъде удържана процесната такса и е имал възможност да направи информиран избор за бъдещите си договорни отношения. Моли съда да отхвърли иска и да му присъди разноските по делото.

Ответникът предявява насрещен иск за осъждане на Л. С. С., ЕГН: *****, да заплати на „М. П. М.“ АД, ЕИК: *****, следните суми по сключения между страните Договор за потребителски кредит № M0000006925/21.09.2021 г.:

- 10 774.72 лева, от които 267.31 лева, представляващи 9 броя незаплатени вноски по главницата по кредита за периода от 20.08.2022 г. до 20.04.2023 г. вкл., и 10 507.41 лева, представляващи предсрочно изискуема главница;

- сумата от 2092.18 лева представляваща 9 броя незаплатени вноски по договорната лихва за периода от 20.08.2022 г. до 20.04.2023 г., вкл.;

- законната лихва върху главницата за периода от депозирането на насрещната искова молба в съда до окончателното изплащане на сумата

Претендира разноски.

Ищецът по насрещния иск „М. П. М.“ АД твърди, че сключил с ответника Л. С. С. Договор за потребителски кредит M0000006925/21.09.2021 г., по силата на който му предоставил заем в размер на 11 600 лева. Страните договорили сумата да бъде връщана на 120 месечни погасителни вноски при годишен лихвен процент 25,00% и годишен процент на разходите 30,20%.

Твърди, че ответникът не е заплатил 9 вноски по кредита за периода от 20.08.2022 г. до 20.04.2023 г. вкл., в размер на 267.31 лева, като освен тях му дължи и 10 507.41 лева, представляващи предсрочно изискуема главница.

Поддържа, че била договорена възнаградителна лихва, като за получения кредит ответникът дължал такава в размер на 2092.18 лева за периода от 20.08.2022 г. до 20.04.2023 г.

В законоустановения срок ответникът по насрещния иск Л. С. С. е депозирал отговор. Излага доводи, че процесният договор е нищожен на

основание чл. 11, ал. 1, т. 10, 11 и 12, вр. чл. 22 ЗПК. Твърди, че се заобикаля забраната на чл. 19, ал. 4 ЗПК, тъй като уговорената такса в размер на 580 лв. не била включена към ГПР, тъй като така същият би надхвърлил максимално допустимия размер. Според ответника по този начин се стигало и до заблуждаваща търговска практика, като потребителят не следвало да е обвързан от подобен договор. Моли исковите да бъдат отхвърлени. Претендира разноси и прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар на насрещната страна.

Доколкото исковата молба и насрещният иск се основават на едни и същи фактически обстоятелства, то съдът намира, че по така предявените иски може да се произнесе с едни и същи мотиви.

От събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, съдът намира за установено от фактическа страна следното:

По иска с правно основание чл.26, ал.1 ЗЗД:

Няма спор по делото, че между страните е възникнало валидно правоотношение по Договор за потребителски кредит, по който ищецът е усвоил сумата от 11 600 лева. Видно от представения Договор № M0000006925 от 21.09.2021 г. и погасителен план към него, страните са се договорили сумата да бъде върната на 120 месечни погасителни вноски с първа падежна дата 20.10.2021 г., последна падежна дата 20.09.2031 г., при годишен лихвен процент 25,00% и годишен процент на разходите 30,20%. Общата сума, която кредитополучателят следва да върне на кредитодателя е посочена в размер на 31 659,76 лева.

В чл.7, б. а) от Договор за потребителски кредит № M0000006925 от 21.09.2021 г. е предвидено, че ищецът следва да заплати и еднократна такса за одобрение на искането за потребителски кредит в размер на 580 лева, като сумата се удържа от размера на предоставения кредит. Страните не спорят и от чл. 7, б. в) от Договора е видно, че ищецът е получил от 11 020 лева, след удържане на сумата от 580 лева, описана в чл. 7, б. а).

Ответникът е небанкова финансова институция по смисъла на чл. 3 от ЗКИ, като дружеството има правото да отпуска кредити със средства, които не са набрани чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства. Ищецът пък е физическо лице, което при сключване на договора е действало именно като такова, т. е. страните имат качествата на потребител по смисъла на чл. 9, ал. 3 от ЗПК и на кредитор съгласно чл. 9, ал. 4 от ЗПК. Сключеният договор по своята правна характеристика и съдържание

представлява такъв за потребителски кредит, поради което за неговата валидност и последици важат изискванията на специалния закон – ЗПК.

Съдът намира, че таксата по чл. 7, б. а) от договора, представлява установено задължение на кредитополучателя, свързано с усвояване на кредита. Ответното дружество предоставя кредитно финансиране по заем, като тази му дейност е неразривно свързана с разглеждането на документите (заявката), подадени от всеки потенциален клиент. Съобразно изричната норма на чл. 10а, ал. 2 ЗПК, кредиторът не може да изисква заплащане на такси и комисиони за действия, свързани с усвояване и управление на кредита. Предвид изложеното и след като ищецът е подал форма за кандидатстване за кредит, което се явява задължителна и необходима стъпка за усвояването на паричната сума, то ответникът не следва да изисква заплащане на такса за изготвяне на кредитно предложение и за разглеждане на документите, без оглед на това в какъв срок се разглежда заявката за кредитиране. Процесната такса безспорно представлява услуга свързана именно с усвояването на кредита. Същата е в явно противоречие с чл.10 от ЗПК и цели допълнително възнаграждение за предоставянето на сумата по кредита.

С оглед изложеното съдът намира, че предявеният иск за нищожност на таксата за одобрение на искането за паричния заем е основателен и следва да бъдат уважен.

По иска с правно основание чл.55, ал.1, предл.1-во от ЗЗД:

Първата хипотеза в посочения законов текст предвижда обезщетение за нещо, предадено, респективно – получено без основание, в случая – по силата на нищожна клауза на договор за потребителски кредит. Основателността на иска предполага заплащане на сочената от ищеца сума на ответника, което обстоятелство се установи при условията на пълно и главно доказване от ищеца. В тежест на ответника е да установи при условията на пълно и главно доказване наличието на основание за задържане на сумата, в т.ч. наличието на валидно облигационно правоотношение между страните по договор за заем.

С оглед установената по делото нищожност на клаузата на чл. 7, б. а) от договора, то сумата от 580 лева се явява недължимо платена. Поради изложеното съдът следва да уважи предявения иск като основателен и доказан в претендирания от ищеца размер от 580.00 лева.

По насрещните искове:

Съобразно предявените насрещни претенции и отправените от Л. С. С. възражения срещу тях, съдът намира, че от значение за формиране на извод относно дължимостта на претендираните от „М. П. М.“ АД суми е преценката за съответствие на договора за кредит с разпоредбите на чл. 11, ал. 1, т. 10 – 12 от ЗПК.

Съобразно разпоредбите на ЗПК, годишният процент на разходите изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи /лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т.ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора/, изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. Тоест, в посочената величина, следва по ясен и разбираем за потребителя начин да са инкорпорирани всички разходи, които ще стори и които са пряко свързани с кредитното правоотношение. В случая в договора за кредит е посочен размер на ГПР от 30,20 % без ясно да е разписана методика на формирането му – кои компоненти участват. Следователно не е ясно какво се включва в общите разходи за потребителя, настоящи или бъдещи, доколкото е предвидена дължимост и на обезщетение за неизпълнение.

От заключението на СчСЕ е видно, че в ГПР участва възнаградителената лихва и таксата по чл. 7, б. а), а при включване на разходите при неизпълнение на договора, посочени в чл.19, същият значително ще надхвърли формално посочения размер от 30,20 %. По този начин се нарушават на разпоредбите на ЗПК, след като кредиторът, при формиране цената на предоставения от него финансов ресурс, задава допълнителни компоненти, които го оскъпяват, без обаче да ги представя по разбираем за потребителя начин.

Съдът намира, че този пропуск сам по себе си е достатъчен, за да се приеме, че договорът е недействителен, на основание чл. 22 ЗПК.

С оглед изложеното по-горе, съдът намира възраженията за недействителност за основателни /без обаче да е заявено изрично искане за обявяване на договора за недействителен/. Съгласно чл. 23 ЗПК, когато договорът за потребителски кредит е недействителен, потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи.

От експертното заключение се установява, че кредитополучателят е платил по договора суми в общ размер на 2650.00 лева, с които са погасени следните задължения:

- изплатена главница – **245.28 лева** – до 10-та вноса включително /от 20.10.2021 г. до 20.07.2022 г./;

- изплатена договорна лихва – **2402.10 лева**, в т. ч. 2386.58 лева – договорна лихва /от 20.10.2021 г. до 20.07.2022 г./, 15.52 лева – договорна лихва /частична 11-та вноса – 20.08.2022 г. от цялата лихва 236.58 лева/.

- изплатена лихва за забава – **2.62 лева**;

Последното плащане по Договор за потребителски кредит № M0000006925/21.09.2021 г. е от 11.07.2022 г. в размер на 265.00 лв., с което се плаща вноса с дата на падеж 20.07.2022 г. и частична вноса 15.52 договорна лихва.

В случая е налице забава от страна на длъжника и кредиторът се е възползвал от правото си да обяви договора за предсрочно изискуем. Това може да стане и в хода на производството с връчването на исковата молба, към която е приложено уведомление до Л. С. С. за предсрочна изискуемост на оставащата главница по кредита в размер на 10507.41 лева.

При това положение насрещният иск се явява доказан и основателен досежно претенцията за главница, а претенциите за лихви следва да се отхвърлят на осн. чл.23 ЗПК.

По разноските:

На основание чл.78, ал.1 ГПК Л. С. С. се полагат разноски за уважените иски по чл.26, ал.1 ЗЗД и чл.55, ал.1 ЗЗД.

Съгласно чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗАДв., на която се позовава пълномощникът на ищеца, адвокатът може да оказва безплатно адвокатска помощ и съдействие на материално затруднени лица. В договора за правна защита е отразено, че същата се предоставя безплатно. Съгласно чл.38, ал. 2 ЗАДв., в случаите по ал. 1, ако в съответното производство насрещната страна е осъдена за разноски, адвокатът има право на адвокатско възнаграждение. Този размер, съгласно чл. 7, ал. 1, т. 4 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения възлиза на 1000.00 лева за осъществено от адвокат Д. М. процесуално представителство или 1200 лева с ДДС.

Следва да се има предвид, че искът по чл.26, ал.1 ЗЗД е неоценяем и възнаграждението на пълномощника не попада в хипотезата на чл.7, ал.1, т.1 от Наредбата, на която последният се позовава. Съгласно задължителната съдебна практика на ВКС /Определение №449 от 29.07.2015 г. по т.д. №1596/2015 г. на ВКС, I ТО, Решение №76 от 15.07.2015 г. по т.д. №888/2015

г. на ВКС, I ТО, Решение №72 от 02.08.2016 г. по т.д. №585/2015 г. на ВКС, II ТО и др./, когато съдържанието на договорната клауза, чиято нищожност се претендира, не касае основанието на вземането /престацията/ и длъжникът не отрича наличието на действително правно основание за претенцията на кредитора, а единствено реда и начина за определяне на вземането му или други уреждащи правоотношението елементи, част от несъщественото съдържание на договора, искът за прогласяване нищожността на тази клауза следва да се счита неоценяем. Касае се за хипотези, в които от преценката за действителността на атакуваната договорна клауза, за кредитора не се заличава възможността да претендира вземането си от длъжника. Тоест при оспорване на отделни клаузи, когато договорът би могъл да се прилага между страните и без обявените за нищожни клаузи (и искане на обявяване на нищожност на целия договор не е предявено), искът е неоценяем. Доколкото адв. М. претендира адвокатско възнаграждение в минимален размер – 1200.00 лева с ДДС, съдът следва да го присъди така, както е поискано. Това се отнася и за иска по чл.55, ал.1 ЗЗД, по който следва да се присъди адвокатско възнаграждение в минимален размер – 480.00 лева с ДДС.

Освен адвокатско възнаграждение в полза на пълномощника на ищеца, ответникът следва да заплати на Л. С. С. разносните за държавна такса в размер на 100 лева.

Насрещният иск по чл.79, ал.1, вр. с чл.86, ал.1 СК е частично уважен, поради което на „М. П. М.“ АД следва да се присъдят разноси съразмерно с уважената част от иска. Дружеството претендира разноси по този иск в размер на общо 2744,00 лева, от които адвокатско възнаграждение за адв. В. Г. в размер на 1879,34 лева. Направеното от адв. Д. М. възражение за прекомерност е неоснователно. Съгласно чл. 7, ал. 1, т. 3 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. минималното адвокатско възнаграждение при цена на иска 12 866,90 лева е 1 558,02 лева или 1 869,62 с ДДС. Тоест адв. Г. претендира хонорар, съвсем близък до минималния.

Така общият размер на разносните на „М. П. М.“ АД по насрещния иск възлизат на 2744,00 лева, от които на осн. чл.78, ал.1 следва да се присъдят 2260,01 лева. По компенсация Л. С. С. следва да заплати на „М. П. М.“ АД сумата от 2160,01 лева.

На осн. чл.78, ал.3, с оглед цената на насрещния иск, в полза на адв. Д. М. следва да се присъдят разноси за процесуално представителство по чл. 38, ал. 1, т. 2 ЗАДв съразмерно с отхвърлената част от иска – 285,70 лева или 342,84 лева с ДДС

РЕШИ:

ПРОГЛАСЯВА за НИЩОЖНА основание чл.26, ал.1, от ЗЗД клаузата на чл.7, б. а) от Договор за потребителски кредит № M0000006925/21.09.2021 г., сключен между Л. С. С., ЕГН: *****, с постоянен адрес: гр. К., ул. „Г. К.“ № ** и „М. П. М.“ АД, ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „Р. П. К.“ № *, ет. *, представлявано от управителите Р. Д. и Т. Ч., като противоречаща на Закона за потребителския кредит.

ОСЪЖДА „М. П. М.“ АД, ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „Р. П. К.“ № *, ет. *, представлявано от управителите Р. Д. и Т. Ч. да заплати на Л. С. С., ЕГН: *****, с постоянен адрес: гр. К., ул. „Г. К.“ № ** сумата от 580.00 лева – недължимо платена по сключения между страните Договор за потребителски кредит № M0000006925/21.09.2021 г., ведно със законната лихва върху тази сума от датата на подаване на исковата молба – 28.02.2023 г., до окончателното плащане.

ОСЪЖДА Л. С. С., ЕГН: *****, с постоянен адрес: гр. К., ул. „Г. К.“ № ** да заплати на „М. П. М.“ АД, ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „Р. П. К.“ № *, ет. *, представлявано от управителите Р. Д. и Т. Ч. сумата от 10774.72 лева, от които 267.31 лева, представляващи 9 броя незаплатени вноски по главницата по Договор за потребителски кредит № M0000006925/21.09.2021 г. за периода от 20.08.2022 г. до 20.04.2023 г. вкл., и 10 507.41 лева, представляващи предсрочно изискуема главница, КАТО за сумата от сумата от 2092.18 лева, представляваща 9 броя незаплатени вноски по договорната лихва за периода от 20.08.2022 г. до 20.04.2023 г., вкл., ведно със законната лихва върху главницата за периода от депозирането на насрещната искова молба в съда до окончателното изплащане на сумата ОТХВЪРЛЯ НАСРЕЩНИЯ ИСК като НЕОСНОВАТЕЛЕН и НЕДОКАЗАН.

ОСЪЖДА Л. С. С., ЕГН: *****, с постоянен адрес: гр. К., ул. „Г. К.“ № ** да заплати на „М. П. М.“ АД, ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „Р. П. К.“ № *, ет. *, представлявано от управителите Р. Д. и Т. Ч. сумата от 2160,01 лева – деловодни разноси по компенсация.

ОСЪЖДА „М. П. М.“ АД, ЕИК: *****, със седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „Р. П. К.“ № *, ет. *, представлявано от управителите Р. Д. и Т. Ч. да заплати на Д. В. М., адрес: гр. П., бул. „П. Ш.“ №**, ет. *, ап. *, сумата от общо 2022,84 лева – адвокатско възнаграждение, на основание чл. 38, ал.2 от Закона за адвокатурата, от които 1680,00 лева за процесуално представителство по първоначалния иск и 342,84 по насрещния иск.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Окръжен съд П. в двуседмичен срок от връчването му на страните.

ЦЧ

Съдия при Районен съд – Карлово: _____